

صدا و سیاهای جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش های سیاسی

رصد توصیه های مقام معظم رهبری در سال

" حمایت از کالای داخلی ایرانی "

(۲)

فرآورده های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: وفانی نژاد

۲	مقدمه
۴	الف: مسؤلین
۴	۱- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور
۵	۲- سرمایه گذاری در تولید
۶	۳- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط
۷	۴- رفع موانع تولید
۸	ب: کارشناسان

اقتصاد ایران از دوره های گذشته با تلاطم های فراوانی مواجهه بوده که در برخی از مقاطع تاریخی، با موفقیت از آن عبور کرده و در برخی دیگر، شکست هایی را تجربه کرده است. تجربه اقتصاد ملی در دوره تشدید تحریم ها و آشکار شدن برخی از عملکردهای نامطلوب اقتصادی موجب شد تا مقام معظم رهبری در یک آینده نگری و ژرف اندیشی مقاوم سازی اقتصاد ملی را در چارچوب «اقتصاد مقاومتی» مسیر تداوم آینده اقتصاد کشور اعلام نمایند. بنابراین لازمه اجرایی شدن اهداف اقتصاد مقاومتی مدنظر مقام معظم رهبری که طی چند سال اخیر در مراسم ها و مناسبات مختلف و در سخنانی مبسوط بدان تاکید فراوان داشته اند استفاده از تمام ظرفیت های موجود به منظور ارتقاء و رونق تولید ملی و افزایش بهره وری در بخش های مختلف تولیدی کشور است.

بر همین اساس نام گذاری سال ۱۳۹۸ به عنوان "رونق تولید" را می توان عصاره نام گذاری سال های اخیر (سالهای ۱۳۹۵، ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷) دانست. چرا که "رونق تولید" به عنوان پایه و اساس پیشرفت و توسعه اقتصاد کشور برای مقابله با تهدید و تحریم دشمنان، همواره در بیانات مقام معظم رهبری برجسته بوده است.

تاکیدات اقتصادی مقام معظم رهبری بر "حمایت از تولید" در سال های اخیر و به طور اخص "رونق تولید" در سال ۹۸ با توجه به تشدید تحریم های آمریکا و هدف قرار دادن اقتصاد و معیشت مردم، اهمیت بیشتری پیدا کرده است تا جائیکه می توان به استناد به بیانات ایشان در سالگرد چهارمین سال پیروزی انقلاب (اعلام گام دوم انقلاب) و سخنرانی نوروزی معظم له و سیاستهای کلی اقتصاد مقاومتی؛ پایداری و توسعه اقتصاد کشور را در دو کلمه خلاصه کرد؛ "رونق تولید".

بر اساس فرمایش مقام معظم رهبری شعار امسال برای حل مشکلات کشور، مخاطب گسترده تری را در برمی گیرد؛ که هم مسئولین و هم مردم می باشند. در تایید و اهمیت این موضوع نیز، معظم له در سال ۱۳۹۸ می فرماید:

".... اگر تولید شد، آن وقت در بخشهای مختلفی تحول ایجاد خواهد شد؛ اگر رونق تولید وجود داشته باشد، هم تأثیر میگذارد در اشتغال، هم تأثیر میگذارد در کم کردن تورم، هم حتی تأثیر میگذارد در وضع توازن بودجه، هم تأثیر میگذارد در بالا رفتن ارزش پول ملی.... بینید این باید انجام بگیرد و در برنامه قرار بگیرد؛ هم در برنامه ی دولت، هم در برنامه ی مجلس، هم در برنامه ی آحاد مردمی که توانایی ورود در وادی تولید را دارند...."

از این رو، برای آنکه نظام اسلامی بتواند با نقشه های دشمن هوشمندانه برخورد کند، می بایست گره های اصلی مشکلات اقتصادی کشور را شناسایی کرده و اقدام به برطرف کردن آنها نماید؛ به اذعان بسیاری از کارشناسان گره های اصلی اقتصادی کشور، «رکود تولید»، «بیکاری» و «نقدینگی» است و راهکار باز کردن این گره ها نیز در تقویت و حمایت همه جانبه از تولید ملی نهفته است. لذا می توان با شناخت گره ها و استفاده از ظرفیت ها و توانمندی های داخلی به جای استفاده از منابع بیشتر و با بهره گیری از همان منابع موجود، با رونق بیشتر تولید به افزایش تولید ملی و توان رقابت پذیری و افزایش صادرات غیر نفتی و ایجاد اشتغال دست یافت که در نهایت افزایش قدرت مقاومت اقتصادی کشور سبب رشد پایدار اقتصادی و بهبود معیشت مردم و تقویت فرهنگ و الگوی مصرف در حمایت از کالای ایرانی خواهد شد.

چگونگی و الزامات راهکارهای رونق تولید بدرستی در بیانات حضرت آیت الله خامنه ای در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی در سال ۹۸ تبیین و مشخص شده است و بر همین اساس، گروه اقتصادی اداره پژوهش های خبری معاونت سیاسی، در

چگونگی و الزامات راهکارهای رونق تولید بدرستی در بیانات حضرت آیت الله خامنه ای در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی در سال ۹۸ تبیین و مشخص شده است و بر همین اساس ، گروه اقتصادی اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد اقدامات مسئولان و راهکارهای کارشناسان و به استناد فرمایشات مقام معظم رهبری، در خصوص حمایت از رونق و تولید کالاهای ایرانی، در قالب گزارش‌های هفتگی در هشت محور که در دو سال اخیر

(۱۳۹۷-۱۳۹۸) استخراج شده است، مخاطبان را در جریان فعالیت‌ها و نیازهای تحقق شعار سال قرار دهد:

۱-تولید مبتنی بر دانش و فناوری

۲-مدیریت واردات

۳-رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

۴-سرمایه گذاری در تولید

۵-تقویت بنگاه های کوچک و متوسط

۶-رفع موانع و بهبود کیفیت تولید

۷-مبارزه با قاچاق

۸-شکل گیری فرهنگ جهادی تولید

۱- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور

یکی از برنامه های اصلی واحد های صنعتی و تولیدی، باید تولید محصول صادراتی باشد و از نقشه راه و راهکارهایی که با هدف توسعه صادرات ترسیم و برنامه ریزی شده استفاده کنند تا از قابلیت های ویژه اقتصادی کشور در جهت صادرات به کشورهای هدف بهره ببرند. روزنامه عصر اقتصاد ۹۸/۰۲/۰۲ - محمد علی عزیزمحمدی، معاون برنامه ریزی سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران

یکی از مهم ترین محورهای گفت و گوی شورای راهبردی، ارائه راهکار برای ظرفیت سازی است، زیرا در حال حاضر سبب صادراتی ما بسیار محدود است و ضروری است که اقلام جدیدی تعریف و برای صادرات ظرفیت سازی و سرمایه گذاری شود، چرا که با شعار و تمرکز بر به کارگیری ظرفیت های خالی واحدهای نیمه تعطیل که فاقد توان رقابت پذیری هستند نمی توان انتظار توسعه صادرات داشت. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۰۲/۰۴ - محمدرضا نعمت زاده، وزیر اسبق صنعت، معدن و تجارت

ما باید با فاصله گرفتن از صادرات نفت، بر اقتصاد مردمی که میتواند صادرات غیرنفتی را رونق ببخشد و این صادرات را جایگزین صادرات نفتی کند، متمرکز شویم و حداکثر بهره را ببریم. وی خاطرنشان کرد: مهمترین خواسته ما در صادرات، رونق اقتصاد، رونق تولید، ارتقای درآمدهای ارزی و افزایش اشتغال است که همگی این اهداف، با صادرات غیرنفتی قابل تحقق است. روزنامه جهان صنعت ۹۸/۰۲/۰۴ - محمدرضا مودودی، سرپرست سازمان توسعه تجارت

رونق تولید در گرو کیفیت و بهره وری است تولید بدون داشتن این دو مولفه می تواند رقابت پذیر باشد. لذا مقرر شد؛ مرکز پژوهش ها با برگزاری جلسات تخصصی با دستگاه های اجرایی و حوزه های مختلف مانند صنعت و معدن، کشاورزی، کیفیت، بهره وری، فضای کسب و کار، مالیات و... در دو هفته آینده راهکارهای عملی تحقق رونق تولید را مشخص کند. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۰۲/۰۴ - حمیدرضا فوادگر رئیس کمیسیون ویژه حایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی

۲- سرمایه گذاری در تولید

با پرداخت تسهیلات ۴۰۰۰ میلیارد تومانی به قطعه‌سازان و افزایش تزریق قطعه و لوازم یدکی به شرکت‌های خودروساز، پیش‌بینی می‌کنم تولید خودرو در ایران خودرو و سایپا به ۶۰۰۰ دستگاه در روز افزایش یابد. ایسنا ۹۸/۰۱/۳۱ - ولی ملکی ، سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس

ورود شرکت‌های جدید در بورس باید تسهیل و امکان عرضه دارایی‌های دولت و بانک‌ها در بازار سرمایه فراهم شود. نرخ بازدهی فعالیت‌های بورسی باید افزایش یافته و معافیت مالیاتی آن بخش از سود سهام که به حساب سرمایه منتقل می‌شود، تمدید شود تا حجم سرمایه‌گذاری در بورس بالا رود. ایلنا ۹۸/۰۲/۰۲ - فرهاد دژپسند ، وزیر امور اقتصادی و دارایی

عرضه کالا در بورس کالا بدون واسطه صورت می‌گیرد و قیمت‌ها از طریق عرضه‌کننده و خریدار که در تعامل با یکدیگر هستند کشف می‌شود. این ساز و کار، منافع تولیدکنندگان را در پی دارد. اکنون روش تامین مالی از طریق اوراق سلف موازی در دستور کار است امسال به دنبال معرفی اوراق خرید دین برای تامین مالی کالاها هستیم، اکنون اقدامات لازم برای به کارگیری این اوراق جهت تامین مالی صورت گرفته است. تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی از مأموریت‌های ویژه بازار سرمایه است که این روند رو به رشد بوده و از برنامه‌های بورس کالا نیز به شمار می‌رود. ایرنا ۹۸/۰۲/۰۳ - حامد سلطانی نژاد ، مدیر عامل بورس کالای ایران

امسال طرح رونق تولید در واحدهای صنعتی و معدنی کوچک و متوسط اجرا می‌شود و بنگاه‌هایی که به بازسازی و نوسازی نیاز دارند و طرح‌های نیمه تمام با پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصد از تسهیلات رونق تولید برخوردار می‌شوند. ایسنا ۹۸/۰۲/۰۳ - کریم یآوری ، مدیر کل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت کار

تامین مواد اولیه، نقدینگی و بازار از الزام های تولید است باید مواد اولیه را از داخل یا خارج تامین کنیم و در حوزه نقدینگی به مشارکت و همکاری هر چه بیشتر نظام بانکی نیاز داریم. ایرنا ۹۸/۰۲/۰۳ - رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت

اکنون روش تامین مالی از طریق اوراق سلف موازی در دستور کار است؛ صناعی مانند صنایع غذایی، پتروشیمی و فولاد از طریق این اوراق تامین مالی کردند که این روش برای تمام صنایع و فعالیتهای قابل توسعه است تامین مالی بنگاه های اقتصادی از ماموریت های ویژه بازار سرمایه است که این روند رو به رشد بوده و از برنامه های بورس کالا نیز به شار می رود. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۰۲/۰۴ - حامد سلطانی نژاد، مدیر عامل بورس کالای ایران

۳- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط

بنگاه های تولیدی برای رسیدن به رونق تولید نیازمند تحریک تقاضا هستند تحریک تقاضا لازمه تحقق فعال سازی ظرفیت بنگاه های تولیدی است، آن هم بیشتر تقاضای خارجی که با افزایش صادرات این امر باید رخ دهد. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۰۲/۰۲ - رحمانی، وزیر صنعت، معدن و تجارت

۴- رفع موانع تولید

برخی از واحدهای تولیدی به دلایل مشکلات بانکی، تامین اجتماعی، مالیات، اختلاف بین شرکا و یا کمبود مواد اولیه دچار توقف تولید شدند که با برگزاری جلسات صنفی و تخصصی بسیاری از موانع مرتفع گردید و بالغ بر ۱۸۹۶ واحد تعطیل شده به چرخه تولید بازگشتند که در همین راستا ۲۹۰۰۰ شغل مستقیم در کشور ایجاد شد و در حال حاضر ۴۵ هزار واحد صنعتی در حوزه صنایع کوچک و متوسط در شهرک های صنعتی پروانه بهره برداری کسب کرده اند که ۸۳۰ هزار اشتغال ایجاد کرده است. تسنیم ۹۸/۰۱/۳۱ - محمدعلی عزیز محمدی، معاون برنامه ریزی سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران

اصلاح دریافت مالیات ها و نحوه نگاه به مالیات در رونق تولید بسیار موثر است. تاکنون دریافت مالیات به این صورت بوده که دولت برای بخش های تولیدی مالیات مشخص می کند و بخش های تولیدی هم مکلف به پرداخت آن هستند که این مساله باعث افت تولید می شود. اما در بخش مالیات شرط باید بر اعتماد به تولیدکننده باشد یعنی اگر تولیدکننده میزان تولید را اعلام کرد دولت بر اساس اعتماد به همان میزان اعلام شده، مالیات تعیین کند و ضروری است که نگاه دولت به مالیات تغییر کند. فارس ۹۸/۰۲/۰۲ - سعید باستانی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس

گاه تغییرات کوچک در مالیات و منابع مالی رونقی بزرگ را رقم میزند. میتوان با نیازسنجی و آسیب شناسی واحدهای تولیدی، با صرف کمترین هزینه، فضای کسب وکار را بهبود بخشید و رونق تولید را برای کشور به ارمغان آورد.. روزنامه جهان صنعت ۹۸/۰۲/۰۳ - بهرام شکوری، رییس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق بازرگانی ایران

اصلاح دریافت مالیات ها و نحوه نگاه به مالیات در رونق تولید بسیار موثر است. تاکنون دریافت مالیات به این صورت بوده که دولت برای بخش های تولیدی مالیات مشخص می کند و بخش های تولیدی هم مکلف به پرداخت آن هستند که این مساله باعث افت تولید می شود. اما در بخش مالیات شرط باید بر اعتماد به تولیدکننده باشد یعنی اگر تولیدکننده میزان تولید را اعلام کرد دولت بر اساس اعتماد به همان میزان اعلام شده، مالیات تعیین کند و ضروری است که نگاه دولت به مالیات تغییر کند. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۰۲/۰۳ - سعید باستانی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس

به منظور صیانت از نیروی کار، کارفرمایان، کارآفرینان و سرمایه گذاران و حفظ حیات بنگاه ها و تثبیت اشتغال، رسیدگی و حل و فصل مشکلات بنگاه های اقتصادی باید با جدیت در دستور کار قرار گیرد. شناسایی، رصد، پیگیری و بررسی مشکلات بنگاه های اقتصادی در ابتدا به عهده سهامداران، مالکان و مدیران بنگاه های اقتصادی است و چنانچه موفق به حل مشکل نشوند از طریق وزارتخانه صادر کننده مجوز تأسیس و بهره برداری و پس از آن از طریق کار گروه های استانی و ملی تسهیل و رفع موانع تولید باید پیگیری های لازم را صورت دهند. ایسنا ۹۸/۰۲/۰۳ - کریم یآوری، مدیر کل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت کار

بخشی از مشکلات مثل بالا بودن هزینه های تولید، انباشت محصولات تولیدی، سو مدیریت و اختلاف میان سهامداران مشکلات درون کارگاهی است و بخشی دیگر نظیر تحریم ها، واردات بی رویه، قاچاق کالا و رکود صنعت از جمله مشکلات برون کارگاهی به شمار می رود. برای رفع این مشکلات سامانه ستاد تسهیل ارتباط متقاضیان با ستاد و شفاف سازی و تسریع در مراحل رسیدگی به پرونده ها و نظارت بر روند اقدامات صورت گرفته توسط دستگاه ها حداکثر تا خرداد امسال راه اندازی می شود. ایسنا ۹۸/۰۲/۰۳ - کریم یآوری، مدیر کل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت کار

ب: کارشناسان

نسخه عملی و اجرایی کشور در سطح کلان و استانی برای رونق تولید حتی به صورت نسبی در وهله اول تمرکز بر حمایت از سرمایه‌گذاری‌های توسعه‌ای شامل توسعه ظرفیت‌های واحدهای فعال فعلی به جای سرمایه‌گذاری‌های ایجادیه یعنی تأسیس واحدهای جدید است. فعالیت‌های اقتصادی که با هر واحد هزینه در آنها تولید بیشتری انجام می‌شود و وابستگی کمتری به واردات مواد اولیه واسطه‌ای دارند، باید برای رونق تولید در کانون حمایت‌های دولت قرار گیرند. ایسنا ۹۸/۰۲/۰۲ - عباس علوی‌راد، اقتصاد دان